

PATVIRTINTA
Muitinės departamento prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos
generalinio direktoriaus
2013 m. balandžio 26 d.
įsakymu Nr. 1B-282

KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ RENGIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kontrolinių klausimynų rengimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato kontrolinių klausimynų rengimo ir periodinės peržiūros organizavimo tvarką.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975), Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 (Žin., 2010, Nr. 53-2613; 2012, Nr. 89-4657), ir kitų teisės aktų nuostatomis.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Kontrolinis klausimynas – Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas ir viešai paskelbtas dokumentas, leidžiantis patikrinti, kaip šiame dokumente išdėstytų teisės aktų reikalavimų tam tikroje Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – muitinė) veiklos srityje laikosi asmuo, kuris, užsiimdamas savo verslu, vykdo veiklą, reglamentuotą tam tikros muitinės veiklos srities teisės aktų.

Atsakingas struktūrinis padalinys – Muitinės departamento struktūrinis padalinys, atliekantis ir (arba) koordinuojantis, metodiškai vadovaujantis veiklai, susijusiai su muitinės vykdomais patikrinimais.

Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ RENGIMAS

4. Atsakingas struktūrinis padalinys gali inicijuoti konkretaus kontrolinio klausimyno parengimą, atsižvelgdamas į muitų teisės aktų nustatytų reikalavimų tam tikroje muitinės veiklos srityje ypatumus ir šių reikalavimų perkėlimo į kontrolinį klausimyną tikslingumą.

5. Sprendžiant kontrolinio klausimyno rengimo tikslingumą būtina atsižvelgti į šias siekiamybes:

5.1. suteikti daugiau aiškumo ir apibrėžtumo asmenims apie svarbiausius reikalavimus tam tikroje muitinės veiklos srityje;

5.2. suteikti daugiau pasitikėjimo priežiūrą atliekančiai institucijai ir jos pareigūnams;

5.3. gerinti teisinį reglamentavimą bei optimizuoti priežiūrą atliekančios institucijos veiklą;

5.4. mažinti korupcijos prielaidas didinant patikrinimo skaidrumą.

6. Inicijuojant konkretaus kontrolinio klausimyno rengimą, būtina įvertinti jo rengimo būtinybę ir ar jis bus naudingas asmenims bei muitinei (pvz., yra duomenų, kad asmenys nesilaiko tam tikrų muitinės reikalavimų ir dėl to kyla rimtų pasekmių). Inicijuojant kontrolinio klausimyno rengimą būtina vadovautis nuostata, kad kontroliniu klausimynu negalima nustatyti naujų reikalavimų asmenims, tačiau jis suponuoja pareigas asmenų patikrinimus atliekantiems muitinės pareigūnams.

7. Priėmus sprendimą dėl konkrečių kontrolinių klausimynų rengimo tikslingumo, jų parengimas įtraukiamas į n-ųjų metų atsakingo struktūrinio padalinio darbo planus nustatant parengimo terminą.

8. Kontroliniai klausimynai rengiami atsižvelgiant į Kontrolinio klausimyno rengimo ir naudojimo ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų veikloje gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ir Lietuvos Respublikos ūkio ministrų 2012 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 1K-235/4-892 (Žin., 2012, Nr. 108-5474).

9. Atsakingas struktūrinis padalinys, parengęs kontrolinio klausimyno projektą, teikia jį derinti atitinkamiems Muitinės departamento struktūriniais padaliniais ir muitinės įstaigoms, susijusiems su kontrolinio klausimyno naudojimu atliekant muitinės vykdomus patikrinimus, vadovaudamasis teisės aktų rengimą reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais.

10. Asmenys su kontrolinių klausimynų projektais gali susipažinti muitinės internetinėje svetainėje, taip pat projektai gali būti derinami pagal kompetenciją su verslo asociacijomis ir konfederacijomis.

Visais atvejais derinant kontrolinių klausimynų projektus (kaip viešai skelbtinus dokumentus) nurodomas pasiūlymų pateikimo terminas, atsakingo asmens, kuriam pateikiami siūlymai, elektroninio pašto adresas.

11. Atsakingas struktūrinis padalinys, gavęs pateiktas pastabas dėl derinamo kontrolinio klausimyno, įvertina, ar jos nekeičia kontrolinio klausimyno turinio esmės, nepažeidžia teisės aktų nustatytų reikalavimų, ar turi būti atsižvelgta į pateiktas pastabas, ir atitinkamai koreguoja kontrolinio klausimyno projektą.

12. Kontrolinis klausimynas tvirtinamas Muitinės departamento generalinio direktoriaus įsakymu, kuriame turi būti pateiktos šios pagrindinės tvirtinamo kontrolinio klausimyno taikymo nuostatos:

12.1. asmenų, susijusių su tam tikra muitinės veiklos sritimi, patikrinimai vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka naudojant šiuo įsakymu patvirtintą kontrolinį klausimyną;

12.2. gali būti naudojamas ne visas kontrolinis klausimynas (tam tikra klausimų dalis), jei priimamas sprendimas dėl tikslingumo atlikti siauresnės apimties patikrinimą;

12.3. kontrolinis klausimynas gali būti nenaudojamas tik tuomet, kai patikrinimo tikslas yra detaliai patikrinti konkretų klausimą (rizikos požymį, aspektą), susijusį su šiuo įsakymu patvirtintu kontroliniu klausimynu, dėl kurio muitinė turi pagrįstos informacijos ir kurio neištyrimas (nepatikrinimas) gali lemti reikšmingos žalos atsiradimą;

12.4. už kontroliniame klausimyne nenurodytų reikalavimų pažeidimus tikrinamam asmeniui netaikomos poveikio priemonės, jeigu teisės aktai numato tokią galimybę (baudos, veiklos ribojimas ir kitos), išskyrus išimtinus atvejus, kai poveikio priemonės yra būtinos siekiant užkirsti kelią reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei ar aplinkai atsiradimui, t. y. kai tam tikras į kontrolinį klausimyną neįtrauktas klausimas (rizikos požymis, aspektas) tam tikromis aplinkybėmis yra esminis;

12.5. dėl kontroliniame klausimyne nenurodytų reikalavimų pažeidimų tikrintam asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka gali būti surašomi nurodymai, įpareigojimai, kuriuose asmuo turi per tam tikrą laikotarpį pašalinti.

Patvirtintas kontrolinis klausimynas teisės aktų nustatyta tvarka viešai skelbiamas muitinės internetinėje svetainėje.

III. KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ PERŽIŪRA

13. Atsakingas struktūrinis padalinys, parengęs patvirtintą kontrolinį klausimyną, inicijuoja, planuoja ir atlieka veiksmus, susijusius su šių kontrolinių klausimynų peržiūra ir, esant būtinybei, jų pakeitimu.

14. Kontrolinių klausimynų peržiūra atliekama vadovaujantis teisės aktų pakeitimais ir turima informacija apie kontrolinių klausimynų panaudojimo efektyvumą (asmenų apklausos ir pan.), gautomis pastabomis (atsiliepimais, siūlymais) iš patikrinimus atliekančių muitinės pareigūnų ir tikrintų asmenų.

Kontrolinių klausimynų peržiūros metu vertinami atitinkamų teisės aktų pakeitimai, siūlymų ar pastabų aktualumas, kontrolinių klausimynų naudojimo rezultatyvumas ir kita informacija.

15. Planinė kontrolinių klausimynų peržiūra vykdoma du kartus per metus, t. y. iki balandžio 1 dienos ir iki spalio 1 dienos.

Esant būtinybei gali būti atliekama neplaninė kontrolinių klausimynų peržiūra, pvz., atsižvelgiant į priimtų teisės aktų reikalavimus, kurių įgyvendinimą būtina organizuoti nedelsiant.

16. Kontrolinių klausimynų pakeitimų projektai atliekami vadovaujantis Aprašo 4–12 punktų nuostatomis.